

Farsta stadsdelsförvaltning

KANSLI- OCH PERSONALENHETEN
SEKTIONEN FÖR ADMINISTRATION
OCH UPPHANDLING

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (6) 2005-02-02
DNR 500-604/2004

Handläggare: Stefan Tengbom
Tfn: 08-508 18 162

Farsta stadsdelsnämnd

Återremitterat ärende ang. partsbyte i ramavtal "Vissa boenden enligt SoL och LSS samt daglig verksamhet enligt LSS.

1. Stadsdelsnämnden beslutar, i eventuellt kommande ärenden avseende ramavtalen i rubricerad upphandling, ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar besluta om parts rättigheter och skyldigheter får överlåtas på eller uppdras åt annan. Vidare beslutar stadsdelsnämnden ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom stadsdelsförvaltningens kansli- och personalenhet, sektionen för administration och upphandling.

Bakgrund

Efter genomförd förenklad upphandling av särskilda boendeformer, hem för vård eller boende (HVB), dagverksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL) samt daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) erhöll Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV) ramavtal omfattande daglig verksamhet (Mediacenter), enligt LSS för vuxna personer med lindrig till måttlig utvecklingsstörning.

TBV har beslutat om samgående med Sensus studieförbund. Samgåendet innebär att TBV går upp i Sensus den 4 oktober 2005. Sensus är den nya juridiska personen för Mediacenter. Det sammanslagna studieförbundet innehåller både TBV och nuvarande Sensus. För övrigt planeras inte övriga förändringar avseende Mediacenter. Mediacenter fortsätter med samma föreståndare, antal deltagare, personal, lokaler och verksamhet som tidigare. Sensus har fått erforderligt tillstånd från länsstyrelsen för att bedriva verksamheten.

Enligt ramavtalet med TBV får parts rättigheter och skyldigheter enligt avtalet inte helt eller delvis, utan nämndens skriftliga beslut överlåtas eller uppdras åt annan.

Ärende om partsbyte bordlades av stadsdelsnämnden 2004-12-16. Vid stadsdelsnämndens förnyade prövning av ärendet 2005-01-27 beslutades att godkänna avtalsöverlåtelsen från TBV till Sensus, men att återremittera ärendet i den del som avsåg att ge socialtjänstdirektören i uppdrag att på nämndens vägnar, i eventuellt kommande ärenden avseende de aktuella ramavtalen, besluta om parts rättigheter och skyldigheter får överlåtas på eller uppdras åt annan samt att ge socialtjänstdirektören i uppdrag att på nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte. Vid återremitteringen uppdrogs åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med en rapport om innebörden av att det föreslagna uppdraget inte lämnas till socialtjänstdirektören.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter och förslag till beslut

Lagen om offentlig upphandling och olika sätt att organisera en upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU) innebär att alla offentliga myndigheter, såsom Farsta stadsdelsnämnd, ska upphandla sina inköp. Samtliga inköp som alla enheter inom förvaltningen gör, såväl varor som tjänster, omfattas av LOU.

Lagstiftningen gäller varje anskaffning oavsett kostnaden för det anskaffade, d.v.s. lagen gäller från ”första kronan” och oberoende av vem i organisationen som gör anskaffningen. Innebörden av detta är att alla inköp som görs inom förvaltningen ska göras utifrån ett upphandlat avtal.

Förutom att en nämnd på egen hand genomför en upphandling finns inom staden olika sätt att organisera och genomföra upphandlingar:

- Central upphandling: Görs efter beslut av kommunfullmäktige och är då bindande för samtliga nämnder i staden. Kan handläggas inom SLK eller genomföras genom upphandlings-entreprenör (se nedan). Ett exempel på denna typ av upphandling är upphandlingen av el.
- Gemensam upphandling: Då flera nämnder går samman och genomför upphandling gemensamt. Kan handläggas inom en av de ingående förvaltningarna eller genom anlitande av upphandlingsentreprenör.

Om delegation av beslut

Nämnds möjligheter att delegera beslut regleras i kommunallagens kapitel 6, §§ 33-38. Där anges, i korthet, att en nämnd kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt anställd att fatta beslut på nämndens vägnar (utom i vissa fall). Om en nämnd uppdrar åt förvaltningschef att fatta beslut inom nämndens verksamhetsområde får nämnden överlåta till förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen att fatta beslut i stället. Beslut som har fattas enligt delegation ska anmälas till nämnden. Ett beslut som fattas enligt delegation är fattat av nämnden.

Ramavtal

Avtal kan tecknas med en anbudsgivare för en viss vara eller tjänst eller genom s.k. ramavtal. Med ramavtal menas att man efter upphandling sluter avtal med en eller flera leverantörer där man kommer överens om förutsättningar för köp (t.ex. pris, leveransvillkor etc.), men där ramavtalet inte reglerar hur mycket som ska köpas eller när. Detta görs istället av varje enhet/köpare genom s.k. avrop. Exempel på befintliga ramavtal är avtalen för livsmedel, städning, hyrbilar, institutionsplaceringar m.fl.

Staden har upphandlat ett antal upphandlingsentreprenörer till vilka förvaltningar kan uppdra att genomföra t.ex. ramavtalsupphandlingar (en av dessa är Kommentus/MFO). Delegation att uppdra åt upphandlingsentreprenör att genomföra upphandling av försörjningskaraktär har kansli- och personalchefen. Kansli- och personalchefen har också delegation att besluta om att förvaltningen själv ska genomföra upphandling av försörjningskaraktär. I alla andra upphandlingsärenden ska beslut fattas av stadsdelsnämnden.

Gemensamma upphandlingar som inte är av försörjningskaraktär

Gemensamma upphandlingar genomförs främst av två skäl, dels för att få tillräckliga volymer så att förutsättningar skapas för gynnsamma avtalsvillkor och dels för att förenkla och samordna administrationen av upphandlingen och avtalshanterandet.

Administrationn av upphandling och avtalshanterandet kan ibland bli väldigt omfattande, särskilt när avtalen omfattar många, eller alla, stadsdelsnämnder. Så är t.ex. fallet vad gäller ramavtal för handledningstjänster (som omfattar 14 stadsdelsnämnder och närmare 200 leverantörer), ramavtal för köp av enstaka platser inom äldreomsorg och dito för köp av platser inom handikappomsorgen (som bägge omfattar samtliga stadsdelar och socialtjänstförvaltningen och c:a 100 olika leverantörer).

För att uppnå en förenklad administration har det inom staden utvecklats en praxis för hur besluten hanteras i dessa ärenden.

Denna praxis innebär att en samordnande förvaltning utses, liksom en arbetsgrupp med representanter för såväl sakkompetens som upphandlingskompetens. Ofta knyts även en referensgrupp med representanter för samtliga ingående förvaltningar till upphandlingen. Arbetsgruppen utarbetar förslag till förfrågningsunderlag vilket tillställs samtliga berörda nämnder för beslut. I samband med att nämnden behandlar förslaget till förfrågningsunderlag föreslås nämnden även att delegera de vidare besluten i upphandlingen till den samordnande nämnden, oftast till direktören vid den nämnden.

I normalfallet genomförs kvalificering och anbudsprövning av arbetsgruppen som också tar fram ett förslag till tilldelningsbeslut.

Den fackliga samverkan (MBL § 11 ang. förfrågningsunderlaget och MBL § 38 ang. tilldelningsbeslut) sker oftast i form av central förhandling, eller genom att tjänsteman vid den samordnande förvaltningen ges i uppdrag att fullgöra förhandlingsskyldigheten för de övriga förvaltningarna.

Sedan upphandlingen avslutats utarbetas en upphandlingsrapport, vilken tillställs de berörda stadsdelsnämnderna.

Ramavtalen är många gånger omfattande, vilket innebär att de frågor som kan uppstå under avtalstiden kan bli många och vara såväl stora som små. Oftast handlar det om diskussioner kring prisjusteringar eller att avtalspartner bytt organisationsform (t.ex. från handelsbolag till aktiebolag) eller att företag gått samman, bytt ägare eller gått i konkurs. Att hantera denna typ av frågor i, ibland, 19 nämnder skulle innebära en mycket omfattande administration och en ökad risk för att uppkomna frågor hanteras olika på olika förvaltningar/nämnder.

Det är av stor vikt att staden agerar enligt gentemot sina avtalsparter och att frågeställningar inom ett avtalsområde hanteras på samma sätt för samtliga ingående nämnder. För att säkerställa en effektiv avtalsvård anser stadsdelsförvaltningen att det är motiverat att handläggning och beslut i frågor som berör gemensamma ramavtal delegeras till tjänsteman vid en samordnande förvaltning.

I nästan samtliga avtal som staden sluter anges det att part inte får överlåta avtalet, eller del av avtalet, på annan utan att staden godkänner detta. Detta för att staden ska ha möjlighet att kontrollera det övertagande företagets seriositet (vilket bl.a. sker genom avstämning med skattemyndighet). Om inget finns att anmärka i det avseendet finns ingen reell grund att neka en avtalsöverlåtelse om den övertagande parten övertar samtliga förpliktelser på de villkor som anges i avtalet.

Gemensamma upphandlingar av försörjningskaraktär

Tidigare sköttes en stor del av stadens ramavtalsadministration och ramavtalsupphandlingar av försörjningskaraktär av MFO. MFO finns inte längre inom staden, utan är numera en helt privat verksamhet och utgör en del av Kommentusgruppen AB. (Kommentusgruppen är en av de upphandlingsentreprenörer som staden har ett centralupphandlat ramavtal med.)

Dessa upphandlingar sker oftast så att förvaltningen får en förfrågan om intresse av att delta i en viss upphandling från Kommentusgruppen AB. Förfrågan ställs ofta till samtliga stadens förvaltningar och till andra kommuner. Behovet av ett avtal inom det föreslagna området utreds och beslut om att delta, eller att avstå, fattas av kansli- och personalchefen, som också efter genomförd upphandling fattar tilldelningsbeslut. Dessa

beslut anmäls på lista till stadsdelsnämnden. I upphandlingsuppdraget till Kommentusgruppen AB ingår oftast att svara för vården av avtalen.

Exempel på denna typ av upphandlingar är postförmedlingstjänster, annonsförmedling, möbel- och kontorsflyttning, kopiatorer, transport av avlidna m.m.

Innebörd av ett eventuellt beslut att inte ge socialtjänstdirektören nämnda uppdrag

Konsekvenserna av att inte fatta i detta tjänsteutlåtande föreslaget beslut, blir att varje fråga rörande partsbyte i de aktuella ramavtalen måste handläggas inom Farsta stadsdelsförvaltning och beslutas av Farsta stadsdelsnämnd. Detta skulle medföra ett administrativt merarbete istället för en effektiv och samordnad administration av det aktuella ramavtalet.

Förslag till beslut

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar, i eventuellt kommande ärenden avseende ramavtalen i rubricerad upphandling, ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar besluta om parts rättigheter och skyldigheter får överlåtas på eller uppdras åt annan. Vidare beslutar stadsdelsnämnden ge socialtjänstdirektören i uppdrag att å nämndens vägnar, besluta om och underteckna avtal om partsbyte.